

TEKSTIILIT JA PALOTURVALLISUUS

KOULUTTAJAN OPAS

Toimitus
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

Kuvitus
Riina Kaarla

Osittainen kopiointikielto

Tämän teoksen kopioiminen on tekijänoikeuslain (404/61) mukaisesti kielletty lukuun ottamatta Suomen valtion ja Kopiosto ry:n tekemässä sopimuksessa tarkemmin määriteltyä osittaista kopiointia opetustarkoituksiin. Teoksen muunlainen kopiointi tai tallentaminen digitaaliseen muotoon on ehdottomasti kielletty.

ISBN: 978-951-797-308-3
SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ
HELSINKI 2009

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto.....

Kurssin tavoitteet.....

Kouluttajan ohje.....

OT-runko.....

(Täydentyy xxx)

JOHDANTO

Hyvä kouluttaja,

palokuntanaiset ovat kouluttaneet tekstiilien paloturvallisuutta jo yli kymmenen vuotta. Teema on edelleen ajankohtainen. Aihe on ihmisläheinen ja koskettaa varmasti kaikkia.

Koulutuspakettia voi käyttää palokuntalaisten sisäisessä koulutuksessa soveltuvin osin sekä erilaisissa valistustilaisuuksissa. Paketti sisältää perustietoa onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, tekstiilien ja sisusteiden palokäyttäytymisestä, lainsäädännöstä sekä kuluttajan valinnoista. Tavallisenkin kuluttajan on mahdollisuus vaikuttaa merkittävästi paloturvallisuuteen järkevillä kulutusvalinnoilla ja sisustamalla riskit tiedostaen.

Muutama sana Jadelta tai Ilpolta:

xxx

KURSSIN TAVOITTEET

Tekstiileillä ja sisusteilla on merkittävä rooli kodin ja julkisten tilojen paloturvallisuudessa. Huoneistopalot ovat usein ensin tekstiili- tai sisustepaloja.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisy on ensisijaisen tärkeää työtä. Tavoitteena on, että kurssilaiset oppivat kiinnittämään huomiota kodin palovaaraa aiheuttaviin kohteisiin.

Kurssilaiset tutustuvat keskeisiin kuluttajaa suojaaviin lakeihin, jotka liittyvät tekstiilien ja sisusteiden paloturvallisuuteen. He tutustuvat myös toiminnanharjoittajan ja tavallisen kuluttajan vastuuseen.

Kurssilaiset saavat tietoa tekstiilien yleisistä ominaisuuksista ja käyttäytymisestä palotilanteissa. He huomaavat, kuinka omilla kulutusvalinnoilla voi lisätä paloturvallisuutta, ja oppivat valitsemaan tarkoituksenmukaisia tekstiilituotteita eri käyttökohteisiin.

Kurssin tavoitteena on myös lisätä yleistä tietoa tulipalojen vaarallisuudesta ja haitallisuudesta. Kurssilaiset saavat perusymmärryksen palovaroittimen sijoittamisesta ja huollosta, alkusammutuksen ja hätäilmoituksen teosta sekä hätäensiavusta.

KOULUTTAJAN OHJE

Oppitunnin (OT) ohjeellinen kesto on 45 minuuttia, harjoitustunnin 50. Opetuspaketti on laadittu 12 tunnin mittaiseksi kurssiksi. Harjoitustunteja lisäämällä se on helppo laajentaa 14 tunnin mittaiseksi. Kurssin voi järjestää joko kerran viikossa 2 oppituntia kerrallaan tai viikonlopun mittaisena kurssina.

Koulutuspaikaksi sopii luokkahuone. Polttokokeita ja mahdollisia alkusammutusharjoituksia varten tarvitaan soveltuva paikka tai harjoitusalue. Esimerkiksi koulun kemianluokka on hyvä paikka polttokokeille, koska sieltä löytyy polttoaappi.

Kurssin järjestäjän kuuluu vastata kurssilaisten turvallisuudesta ja hyvästä ohjeistuksesta. Kurssi on hyvä aloittaa kertomalla koulutuspaikan turvajärjestelyt ja jakamalla vastuuhenkilöiden yhteystiedot.

Kurssi suositellaan järjestettävän kurssipaketin mukaisesti, mutta kouluttaja voi muokata kurssimateriaalia kohderyhmänsä mukaan (palokuntalaiset - yleinen valistustyö).

Valmistele oppitunnit hyvin. CD:llä olevaan koulutuspakettiin sisältyy oppituntirunko, oppitunteja vastaavat PowerPoint-diat sekä Tekstiilit ja paloturvallisuus - kouluttajan taustamateriaali. On suositeltavaa tulostaa kurssilaisille tiivistelmät dioista muistiinpanojen tekemistä varten.

Koulutuspaketti pohjautuu 1996 valmistuneeseen vastaavaan kokonaisuuteen, jonka kokosivat tekstiilityön opettaja Riitta Jäämaa, kudonnan artesaani Milma Itkonen, paloinsinööri Marjut Castrén ja koulutusohjaaja Åsa Högström. Taustamateriaalin ovat 2008–2009 päivittäneet Riitta Jäämaa, turvallisuuspäällikkö Ilpo Leino, artesaani Satu-Minna Röyttä ja erikoistutkija Tiia Ryyänen. Kuvitus on Riina Kaarlan käsialaa. Toimitustyö ja oppituntirungon koostaminen on tehty SPEKissä.

OT/HT	KURSSIN SISÄLTÖ
OT 1 45 min	KURSSIN AVAUS <i>Käytännön järjestelyt</i> <i>Motivointi</i>
OT 2 45 min	HUONEISTOPALOT <i>Huoneistopalojen vaarallisuus</i> <i>Tilastotietoja paloista</i> <i>Paloturvallinen koti</i>
OT 3 45 min	TULIPALO ON MUSTA <i>Tulipalotietoa</i> <i>Savu ja myrkylliset kaasut</i> <i>Palovaroitin voi pelastaa henkesi</i>
OT 4 45 min	LAINSÄÄDÄNTÖ JA KULUTTAJAN VALINNAT <i>Kuluttajaturva</i> <i>Rakenteellinen palontorjunta</i> <i>Julkisten tilojen paloturvallisuus</i> <i>Liikennevälineiden paloturvallisuus</i> <i>Pelastussuunnitelma</i>
OT 5 45 min	TEKSTIILIEN OMINAISUUDET <i>Kuitujen ja tekstiilien jakotavat</i> <i>Kuituominaisuudet</i>
HT 6 50 min	TEKSTIILIEN OMINAISUUDET (HT) <i>Kuitujen lämpökäyttäytyminen</i> <i>Kuitujen palokäyttäytyminen</i> <i>Polttokokeet</i>
OT 7 45 min	PALOTURVALLISUUDEN LISÄÄMINEN <i>Tekstiilien palaminen</i> <i>Vaatteiden paloturvallisuus</i> <i>Sisustuksen paloturvallisuus</i>
OT 8 45 min	PALOSUOJAUS <i>Palosuojaus</i> <i>Palosuojattujen tekstiilien huolto</i>
OT 9 45 min	TOIMI OIKEIN <i>Onnettomuuksien ennaltaehkäisy</i> <i>Alkusammutus</i> <i>Hälytyksen teko</i> <i>Ensiapu</i> <i>Palovammat</i>
HT 10 50 min	TOIMI OIKEIN (HT) <i>Alkusammutus</i> <i>Hälytyksen teko</i> <i>Ensiapu</i> <i>Palovammat</i>
OT 11 45 min	KERTAUS JA YHTEENVETO <i>Kodin paloturvallisuus</i>
OT 12 45 min	KURSSIN LOPETUS <i>Arviointia</i>